

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

bb 1. tankönyvek 16 millió példányban

i vt/gk kes zs la

1970. március. 9.

a tankönyvkiadó vállalat az idén csaknem 800 féle könyv kiadását tervezi. az ehhez szükséges papírmennyiség meghaladja a 4 300 tonnát. tankönyvek mintegy 15 millió példányban készülnek; 22 százalékuk új kiadás, 78 százalékuk pedig utánnyomás lesz. körülbelül egymillió példányban látnak napvilágot egyéb pedagógiai művek: tanári segéd- és kézikönyvek, szakkönyvek stb.

befejezik az általános iskolák nyelvi tagozatos osztályai részére a hetedikben és nyolcadikban szükséges francia, angol és német könyvek kiadását, az ének-zenei tagozati rendszerben tanulók közül pedig az ötödikesek és hatodikosok kapnak új könyvet. a szakközépiskolások számára 38 féle új tankönyv kiadása kapott helyet az idei tervben.

folytatják a hagyományos és emelt szintű szakmunkásképző iskoláknak szánt közismereti tankönyvek - ezek sorába a harmadikos magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem és fizika - kiadását. folytatják a nemzetiségi iskolák ellátását új reformtankönyvekkel. a következő oktatási évben 17 féle új tankönyvvel gyarapodnak a nemzetiségi tanintézetek. egyetemi és főiskolai reformtankönyvekből negyvenféle jelenik meg. kilencféle az egyetemi reformtananyaghoz kapcsolódó kézikönyvet is kiadnak 1970-ben.

/folyt.köv./

-1

Po

bb 1./tankönyvek...folyt./ kcs

a diákok részére számos feladatgyűjteményt jelentetnek meg, például matematikából, kémiából, fizikából. szakköri füzetekből 18 féle kerül forgalomba. az általános iskolai fizika-tanulás könnyítését szolgálja bellay lászló „hogyan tanuljuk a fizikát?„ című könyve. széles körű érdeklődésre tarthat számot havas ottóné munkája, amely „serdülőkről„ címmel jelenik meg.

a metodikai, didaktikai és pedagógiai ismereteket nyújtó nevelési segédkönyvek sorát mintegy 30-félével bővítik. a pedagógiai művek közül „a pedagógia időszerei kérdései hazánkban„ sorozat újabb hat kiadvánnyal bővül az idén. „a pedagógia időszerei kérdései külföldön„ sorozat három kötettel gyarapodik. a „tanuljunk nyelveket„ sorozatban a román nyelvkönyvet adják ki. előkészületben van a francia, spanyol és az angol nyelvkönyv az idegennyelvű kiskönyvtár sorozathoz, s ezek előreláthatólag még ebben az évben forgalomba is kerülnek.

a felnőttoktatásban résztvevőkre is gondolt a kiadó. az idei terv előírja a dolgozók gimnáziumában tanulóknak a második évfolyamos magyar irodalom, magyar nyelvtan és történelem tankönyvek megjelentetését, valamint az új fizikakönyvet a harmadikosoknak. a szakközépiskolák „felnőtt„ diákjainak a második osztályban szükséges magyar nyelv és irodalom tankönyvek készülnek el a következő oktatási évre./mti/

bb 2. avarlelet nagykováiban

vid-ká kcs la

1970. március 9.

a tolna megyei nagykováiban homokbányászat közben régi sírokra bukkantak. tolnai lajos helybeli tanító az egyik sírból előkerült embercsontokat, továbbá bronzból öntött szíjvéget, valamint bronz csatkarikát és egy övbujtatót a hét végén beküldte a szekszárdi muzeumba. a régészek megállapítása szerint rendkívüli leletről van szó: a nyolcadik század közepén ott élt avar lakosság egyik nagycsaládjához köthető, s a kaposkoppány völgyének kevésbé ismert népvándorláskori történetéhez nyújt kiegészítést. a szekszárdi muzeum, mielőtt kitavasodik, hitelesítő ásatást kezd a helyszínen./mti/

-2-

a

bb 3. hírek a főváros életéből

1 g/kcs zs la

1970. március 9.k

„kiveszőben„ a cipészek és

szabók kőbányán

„kiveszőben„ vannak a cipészek, a szabók, az órássok és a lakatosok kőbányán. az iparjogositvánnyal rendelkező mintegy 350 magánkisiparosnak ugyanis csaknem fele már túl van hatvanadik életévéen, s az öregek többsége az említett szakmák művelője. az x. kerületi tanács az utánpótlás biztosítására elsősorban ezekben a szakmákban kíván iparigazolványt kiadni. a tanács ipari osztálya egyébként rendszeresen ellenőrzi, hogy a kisiparosok valóban a kérelmezett szakmában dolgoznak-e; az árkereteket betartják-e, s hogy a szerződötött ipari tanulók megfelelő körülmények között sajátíthatják-e el a szakma alapismereteit. a statisztika kedvező: míg az előző esztendőben évente átlagosan húsz, addig tavaly tíz kisiparos ellen kellett szabálysértési eljárást indítani.

közérdekű témák az állandó bizottságok napirendjén a belvárosban

számos közérdekű kérdéssel foglalkoznak az idén az v. kerületi állandó bizottságok. így többek között megvizsgálják a belváros kenyérellátását; megnézik a szakkölkök területi elhelyezkedését, és áruezellátását. felülvizsgálják, hol szükséges újabb iparengedélyek kiadása; figyelemmel kísérik az egyedülálló, idős, gondozásra szoruló öregek helyzetét. ellenőrzik, megfelel-e a világvárosi igényeknek a belváros esti városképe, az üzletek kivilágítása, s aktivisták bevonásával felülvizsgálják a kerületi parkok, játszótérek felszereltségét is.

orvosi „törzsgárda„ pest-lőrincen

az egységes gyermekorvosi ellátás bevezetésével csökkent a 18. kerületi körzeti orvosok munkája, s a rendelők zsúfoltsága is enyhült. jelenleg összesen 15 gyermekorvos kezeli a több mint nyolcezer lőrinci gyereket. az ellátás javítására a kerületi tanács tervbe vette, hogy a szakorvosi rendelőben korszerű gyermekorvosi rendelőt alakít ki. itt szinte orvosi „törzsgárda„ vizsgálja, kezeli majd a gyereket, s a mindig azonos összetételű orvos-gárdához minden bizonnyal a szülők is a korábbinál nagyobb bizalommal fordulnak majd./mti/

-3-

bb 4. szekszárdi csizmák a szovjetunióba

vid-ká kcs la

1970. március 9.

a tolna megyei cipész k~~sz~~. modern fazonu női csizmái megnyerték a szovjet kereskedelmi szakemberek tetszését. az idén 185 000 pár műbőr, valamint 1 filc női csizmát készít a szövetkezet szovjet megrendelésre, kétszer annyit, mint tavaly./mti/

.-

bb 5. szurkálásért tízévi szabadságvesztés - a legfelsőbb bíróság ítélete

1 bc/gk kcs zs la

1970. március 9.

a legfelsőbb bíróság fellebbezés folytán ítélkezett két büntetett előéletű segédmunkás, a 35 éves zsoldos györgy és a 23 éves horváth istván bűnügyében.

zsoldos és horváth a x. kerületi gulyás-csárdában italozott. amikor távoztak, az utcán szóváltásba keveredtek másokkal, majd zsoldos megütött egy férfit, akit azután horváthtal együtt ütlegelni kezdett. a megtámadott férfi erőlyesen védekezett, s nagyerejű ütésétől zsoldos és horváth rövid időre a földre került. zsoldos ekkor hirtelen előkapta zsebkését s többször megszurta a férfit. a szurások súlyos sérüléseket okoztak.

a legfelsőbb bíróság helybenhagyta az első fokon eljárt fővárosi bíróság ítéletét, amellyel zsoldos györgyöt visszaesőként elkövetett emberölés kísérletéért tízévi szabadságvesztéssel, horváth istvánt pedig visszaesőként elkövetett garázdaságért egyévi szabadságvesztéssel sújtotta./mti/

.-

-4-

bb 6. földrajzi módszerek az olajkutatásban - a geográfusok javaslatára újabb pontokon kezdték meg a kutató furásokat

vid-ká kcs la

1970. március 9.

a szegedi józsef attila tudományegyetem természeti - földrajzi tanszékének munkatársai dr. jakucs lászló tanszékvezető docens, a földrajztudományok kandidátusa vezetésével, világszerte uttörőnek számító kísérleteket kezdtek, hogy földrajzi módszerekkel, földfelszíni megfigyelésekkel segítséget nyújtsanak az olajkutatóknak.

dr. jakucs lászló az mti munkatársának elmondotta, hogy általában mindenütt a földön a hagyományos geológiai és geofizikai eszközökkel igyekeznek megtalálni azokat a mélyen húzódó rétegeket, amelyek szénhidrogéneket tartalmazhatnak. ettől a gyakorlattól az elmúlt évtizedekben elsőknek a szovjetunióban tértek el. arra alapoztak, hogy a mélyrétegekben levő szénhidrogének, ha egészen kis mennyiségben is, de feljutnak a felszínre és ott kedvező adottságokat teremtenek bizonyos baktériumok életéhez. ahol ezek a baktériumok rövid idő alatt elszaporodtak, valóban sok helyen sikerült olajat találni.

a szegedi tudósoknak is ezek az újszerű vizsgálatok adták az ötletet a földfelszíni megfigyelésekhez. alaposan megvizsgálták az olajkutatók által geológiai és geofizikai módszerekkel már feltárt mezők felszínét. összegyűjtötték megfigyeléseik minden adatát és azokat rendszerezték. ennek alapján megállapították, hogy ahol a mélyben szénhidrogének tárolására alkalmas szerkezetek találhatóak, mindenütt azonos változások figyelhetők meg a felszínen, olyanok, amelyek nem magyarázhatóak a szél vagy a folyók feltöltő munkájával, az emberi beavatkozásokkal. rámutattak, hogy ezek a jelenségek csak az olajat tároló mélyrétegek mozgásával, emelkedésével, vagy azok környezetének süllyedésével hozhatók összefüggésbe. egy-két emberöltő alatt ezek a változások a felszínen meg sem figyelhetők. hosszabb időszak alatt, a távolabbi környezettel összehasonlítva azonban kimutathatók, a szegedi kutatók így földrajzi eszközökkel bizonyították, hogy a mélyrétegekben lévő gyűrődések, amelyek az olaj tárolására alkalmas boltozatokat kialakítják, a felszín viszonylatában is tükröződnek. ezekre a boltozatokra a folyók folyási irányának évszázadok alatt történő változásából, a folyók üledékének durvább vagy finomabb szemcséiből, az üledékek megléréből, vagy hiányából szintén következtetni lehet.

/folyt.köv./

-5-

Tb 320

bb. 6./földrajzi...1.folyt./ kcs

a szegedi geográfusok tapasztalataikat rögzítve, negyven-négy nagyméretű térképet készítettek a dél-alföld felszínéről, vízrajzáról, morfológiai, talajtani és más viszonyairól, e térképek adatait elemezve, következtetni lehet a mélyben rejlő szénhidrogénkincsekre. a földrajzkutatók ezek alapján a közelmúltban javaslatokat tettek az olajosoknak újabb kutató furások mélyítésére. mindegyiket olyan területen, ahol eddig még nem kutattak olaj és földgáz után. a tiszta-maros szögben már megkezdtek ezeknek az újabb kutaknak a leemélyítését és a geográfusok által javasolt több más ponton is rövidesen hozzáfognak a feltáró munkához.

a szegedi földrajztudósok gyakorlati eredményekkel kecsgeztetű kutatásait az Intézettel kötött szerződés alapján az országos kőolaj és gázipari tröszt anyagi eszközökkel is támogatja./mti/

bb 7. megkészszeresi pirogránit termelését a pécsi porcelángyár

vid-ká kcs la

1970. március 9.

megkészszeresi pirogránit termelését a pécsi porcelángyár, a zsolnay márka évszázados világhírnevének megalapozásában jelentős szerepe volt ennek, a tartós és tetszetős épületkerámiának, sok szép pécsi pirogránit díszíti európa és amerika több nevezetes középületének falait. a különleges minőségű díszlő és burkolólap iránt az utóbbi években megnőtt az érdeklődés, modern épületeknél is szívesen alkalmazzák, mivel többszöri tatarozás-vakolás takarítható meg vele. a fővároson kívül miskolc, győr, szeged, szombathely építkezéseinek igényeit a tervezők és kivitelezők pirogránitot.

a technológiát is fejlesztik: a hagyományos kézi öntés helyett gépesítik a műveletet, a választékot új termékkel bővítik. az év második felében megkezdik az ugynevezett „mozaik-szemcsék”, gyártását több színben, natúr és mázas kivitelben./mti/

-. -

-6-

Tó 920

bb 8. orlai-emplékszoba mezőberényben

vid-ká kcs la

1970. március 9.

orlai petrici somának, a múlt század történelmi festőjének, emléket állítanak szülőfalujában, a békés megyei mezőberényben. orlai fiatal éveit töltötte a községben, s szülői és rokonlátogatásra később is többször visszatért. 1849-ben itt festette petőfi sándornak - rokonának és barátjának - utolsó portréját, s ő készítette a község evangélikus templomának művészi oltárképét is. halálának 90. évfordulója alkalmából az idén orlai-emplékszoba nyílik mezőberényben. a gyűjtés - elsősorban a tanulói ifjúság lelkes közreműködésével - megkezdődött, s jónéhány értékes darabot, lakberendezési és használati tárgyat már felkutattak a község nagy szülöttének hagyatékából.

a tervek szerint - az emlékszoba megnyitásával egyidőben - a békéscsabai muzeum és a nemzeti galéria gyűjteményében fellelhető festményeinek egy részét mezőberényben is bemutatják./mti/

-. -

bb 9. keszthelyi kutatók tiszaszederkényben - ésszerű kooperáció a vegyi kombinát és az agrártudományi főiskola között

vid-ká kcs la

1970. március 9.

figyelemreméltó együttműködés alakult ki a tiszai vegyi kombinát és a keszthelyi agrártudományi főiskola között. az alföld legnagyobb vegyi üzeme azzal bizta meg a növénytermesztési tanszék munkatársait, hogy értékeljék termékeiket és vizsgálják azok mezőgazdasági hatékonyságát. erre a célra tiszaszederkényben külön kísérleti telepet jelöltek ki, s a különböző növényi kultúrákban itt vizsgáztatják a hazai és külföldi nitrogénműtrágya feleségeket. a tiszai vegyi kombinát vezetői képet kapnak arról is, hogy termékeik minősége, hatékonysága állja-e a nemzetközi konkurenciát.

a növénytermesztési kísérletek mellett megfigyelik, hogy a műanyagok miképpen hasznosíthatók a mezőgazdasági termelésben. a tiszai vegyi kombinát ugyanis rövidesen új terméket, a polietilénnel jelenik meg a piacon. mti/

-. -

-7-

Tó 920

bb 10. finn és svéd vendégeket is várnak a hatodik borsodi nyári egyetemre

vid-ká kcs la

1970. március 9.

az idén hatodik alkalommal rendezik meg a borsodi nyári egyetemet, amelynek programja elkészült, a meghívókat csaknem tíz országba küldték el, a miskolci nehézipari műszaki egyetem, valamint a tit és más érdekelt intézmények összefogásával létrehozott műszaki tárgyú nyári egyetemre meghívták többek között az egyetemmel baráti kapcsolatokat tartó külföldi felsőoktatási intézményeket, az ndk-ból, Lengyelországból és a szovjetunióból, az idén első alkalommal küldtek meghívókat a miskolccal testvérvárosi kapcsolatokat tartó katówicének és a finnországi tamperének, a rudabányai vasércbánya közreműködésével meghívót küldtek a bányaiüzem finnországi, svédországi, valamint jugoszláviai partnereinek is.

a július 20-tól 31-ig tartó borsodi nyári egyetem résztvevői megismerkednek borsod megye nevezetességeivel, a himzéséről világhíres matyófölddel, a világhírű tokaj-hegyaljai borvidékkel, a fennállásának kétszázadik évét ünneplő diósgyőri lenin kohászati művekkel, az egyetemen folyó kutató és oktatómunkával, valamint a rudabányai vasércbányászati muzeummal./mt1/

--

bb 11. a fejér megyei középiskolákban megszűnt a kétműszakos tanítás

vid-ká kcs la

1970. március 9.

fejér megyében a harmadik ötéves tervidőszak alatt összesen huszonkilenc középiskolai és kilencvenegy általános iskolai tantermet építettek, illetve építenek, a megye középiskoláiban így mindenütt megszüntethették a kétműszakos, vagyis a délelőtti-délutáni tanítást, az általános iskolákban azonban még mindig nehéz a helyzet, a tantermek 42,3 százalékában továbbra is váltó műszakos, délelőtti-délutáni a tanítás, az idén az év végéig tizennégy új általános iskolai tanterem építését fejezik be, s ez enyhít a gondokon./mt1/

--

-8-

Tó 920

bb 12. új gyomirtószer a zöldség- és gyümölcskertekben

vid-ká kcs la

1970. március 9.

új karbamid típusú növényvédőszer gyártási technológiáját dolgozták ki a veszprémi nehézipari kutató intézet szakemberei, a linuson és a monolinuson a burgonya, a zöldség termő területek és a gyümölcsösök egyéves hatású gyomirtószere lesz, gyártására az észak-magyarországi vegyikombinát készül fel, s a tervek szerint még ebben az évben megkezdik előállítását, számítások szerint az új termék évente másfél millió dollár értékű importot takarít meg./mt1/

--

bb 13. sörért téгла

vid-ká kcs la

1970. március 9.

a kishatárforgalom keretében bővül az árucseré a zala-megyei általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek és a különböző jugoszláviai termelő és kereskedelmi cégek között, a zalai szövetkezetek legutóbbi megállapodása értelmében tégláért sört hoznak be jugoszláviából, a sörellátás javítására és választék bővítésre csaknem 5 000 hektoliter karlovaci világos sör érkezik áprilistól augusztusig zalába, az ellenértékül felajánlott téгла szállítását már megkezdték a zalai szövetkezetek./mt1/

--

-9-

Tó 920

bb 14. /negyedszázad a számok... 1. folyt./-szb
ipar

1 tz/mm szb 1e

1970. március 9.

a felszabadulás után, 1945-ben az ország teljes villamosenergiatermelése 762 millió kilowattóra volt, az import egymillió, az export három millió kilowattórát tett ki, így összesen 760 millió kilowattóra állt az ország rendelkezésére.

a villamosenergia termelés fejlődését jól mutatják az 1955-ös és 1965-ös, illetve az 1970-re várható adatok: ezekben az években a statisztika 5 428, illetve 11 177 millió kilowattórás energiatermelésről számol be, az ideai előirányzat pedig 14 517 millió kilowattóra, még kedvezőbben alakult az export-import szaldó, figyelembe véve, hogy hazánk villamosenergiaforrásokban viszonylag szegény. 1950-ben még 1,7 millió kilowattórát többet szállítottunk külföldre, mint amennyi onnan érkezett hozzánk, a továbbiakban azonban fokozatosan a behozatal került túlsúlyba: 1955-ben mintegy 250 millió kilowattórát, tíz évvel később ennél ötször több villamosenergiát importáltunk, az idén a behozatal pedig várhatólag megközelíti a 3 200 millió kilowattórát, így az országban rendelkezésre álló villamosenergia mennyisége az előirányzatok szerint idén eléri a 17 700 millió kilowattórát, s ezzel az egy lakosra jutó villamosenergia az 1945 évi 76,8 kilowattórától az idén több mint huszszorosára, 1 570 kilowattórára nő.

a következő statisztika már az ipar gyors korszerűsödését is tükrözi. ezek az adatok - amelyeket egyébként csak 1951 óta tartanak nyilván - azt mutatják, hogy 19 évvel ezelőtt a szocialista ipar 2 332 millió kilowattórát használt fel, 1965-ben már 7 460 millió kilowattórát, az idén viszont várhatólag már 9 860 millió kilowattóra jut a szocialista iparnak.

a magyar villamos művek tröszt eredményeinek együttes teljesítménye az 1949. évi 528 megawatttól 1965 végéig 1808 megawatttra nőtt, az idén pedig a számítások szerint megközelíti a 2 500 megawattot.

az elmúlt időszakban jelentősen megváltozott a villamosenergiát szállító hálózat is. a 60-66 kilovolt feszültségű hálózat végleg eltűnt, a 100-120 kilovoltos az 1951 évi 700 kilométerrel az idén a tervek szerint 3 388 kilométerre nő, az első 220 kilovoltos vezeték 1960-ban épült 77 kilométer hosszban, az idén valószínűleg eléri a 265 kilométert. /folyt.köv./

10.24/szb

-10-

10 11 30

bb 14. /negyedszázad a számok... 1. folyt./-szb

a 400 kilovoltos vezeték pedig, amelynek első, nem egészen 120 kilométeres szakasza 1967-ben készült el, immár egy esztendője 260 kilométeren át szállítja munkácsról gödre a szovjet energiát.

az elmúlt időszak nagy eredménye volt a faluvillamosítás befejezése. a kezdet kezdetén - 1888-ban - egyetlen község kapott villamosenergiát: mátészalka. 1944-ben 1 255 faluban, az összes falvak 39,3 százalékában volt villany; 1949-ben a villamosított falvak arány 52, 1960-ban pedig 92,4 százalék volt. 1963-ban az utolsónak villamosított magyar faluban, aporligeten is kigyulladtak a villanylámpák.

a közvilágítás fejlődését ugyancsak 1951 óta mutatják a statisztikai adatok. ezek szerint akkor valamivel több mint 156 ezer lámpa szolgált a közvilágításban, számuk az idén várhatólag eléri a 614 ezret. a „fogyasztásuk” viszont még nagyobb arányban, csaknem nyolcszorosára nőtt. /mti/

bb 15. előzetes tájékoztató a könnyűipar nyereségrészesedéséről

1 sz/j szb 1e

1970. március 9.

szántó ilona, az mti munkatársa jelenti:

a könnyűipari minisztériumban elkészült az első tájékoztató a minisztérium felügyelete alá tartozó vállalatok 1969. évi mérlegbeszámolójának összesítéséről. a könnyűipari vállalatok 1969. évi mérlege, a hazai pamutszövőgyár 5,5 millió forint veszteségének levonásával, 4 milliárd 200 millió forint nyereséggel zárult; nyereség megközelítését is csak a múlt év utolsó hónapjaiban a termelés és értékesítés fokozására tett erőteljes intézkedések tették lehetővé. az első félévi gazdálkodás eredménye ugyanis - az ismert belkereskedelmi rendelőmódosulások, a kapacitás-átcsoportosítások és kihasználatlanságok miatt - még 33 százalékkal, a háromnegyedévi 26 százalékkal, de az éves eredmény már csupán 11 százalékkal maradt el az előző év hasonló időszakától. az értékesítés év végi erőteljes növekedése következtében az egész évi nyereség 37 százaléka a negyedik negyedévben keletkezett.

az előző évi nyereség mértékét a minisztériumhoz tartozó 84 iparvállalat közül 37 érte el, illetve haladta túl, iparági átlagban csak a rövidáru- és a nyomdaipar könyvelhetett el az 1968. évinél nagyobb nyereséget, míg a len-kenderipar, a selyemipar, a bőr-szőrme és a papáipar megközelítette az előző évit.

/folyt.köv./

10.33/szb

-11-

10 11 20

ez 320 millió forinttal kevesebb az előző évinél, az 1968. évi

bb 15.

/előzetes... 1. folyt./-szb

Lényeges a csökkenés viszont a pamut-, a gyapju-, a ruha- és a cipőiparban, de az iparági átlagokon belül is vállalatokként eléggé nagyok az eltérések.

az 1969. évi nyereség alapján képződő részesezési alap, a kötelező tartalékokkal csökkentve, 531 millió forint, ez a bért 10,2 százalékának, 32 napi bért felel meg, s valamivel több az 1968. évi 513 millió forintos részesezésénél, tavaly azonban a vállalatok a részesezési alap terhére nagyobb arányú bért-fejlesztést hajtottak végre, így a most felosztható részesezési alap 311 millió forint, ami 19 napi bértnek megfelelő összeg jelenti, tavaly ez az összeg több, 460 millió forint volt, ami elérte a 29 napi bért.

az erősen elmaradó vállalatok egy része él azonnal a lehetőséggel, hogy a részesezési alapot kiegészítő tőkealapból gyarapítsa a kiosztható összeget, a pamutfonóipari vállalat például, mivel több, a vállalat gazdálkodásától függetlenül, kedvező tényező - a gyapot világszertei árának emelkedése, a maximált fonalár - csökkentette a bevételt, engedélyt kapott a részesezési alap kiegészítésére, egyes, viszonylag csekély részesezési alaphoz jutó vállalatnál növeli majd a kiosztható összeget a többlet tőkésexport után, az adóvisszatérítési érdekeltségből származó juttatás, az ugynevezett adóvisszatérítés tőkealapban várhatóan 66 millió forint lesz, s fele-fele arányban osztják meg a vállalatok részesezési és fejlesztési alapja között, a minisztériumhoz tartozó vállalatok összességét tekintve kétnapi bértnek megfelelő összeggel növeli a részesezési alapot ez a többletjuttatás.

a nyereségből képződő fejlesztési alap 1 milliárd 294 millió forint, az amortizációból képzett fejlesztési alap pedig 781 millió forint, így módon több mint kétmilliárd forint lesz a vállalatok saját fejlesztési alapja. /mti/

bb 16.

aluminium-teherautók, 21-féle számjegyzérléses szerszám gép - kutatási-fejlesztési célprogramok a kohó- és gépiparban

1 sl/gg szb 1e

1970. március 9.

a gazdasági reform-bevezetése óta a vállalatok önállóan szabják meg kutatási programjukat és döntenek a számukra legmegfelelőbb gyártmányok bevezetéséről, fejlesztéséről. /folyt.köv./

10.50/szb

-12-

Tb 1130

bb 16.

/aluminium-teherautók, ... 1. folyt./-szb

a minisztériumok azonban ugynevezett kutatási-fejlesztési célprogramokat is kidolgoznak olyan témákban, amelyek a népgazdaság számára fontosak, de ahol a megvalósítás költségeit, kockázatát egyetlen üzem sem vállalhatja.

mint a kgm műszaki főosztályán elmondták, a kohó- és gépiparban az új mechanizmus indulásakor 32 ilyen célprogram kidolgozását tűzték napirendre, s a munkába mintegy nyolcvan vállalatot, intézetet és egyetemi tanszéket vontak be. 1968 és 1972 között több mint kétmilliárd forintot költenek e programok végrehajtására, a költségvetésüket a vállalatok és a minisztérium közösen viseli, a legfontosabb feladatokhoz anyagilag az omfb is hozzájárul.

a 32 kutatási-fejlesztési témából az első nyolcra a tudományos feldolgozásával az idén végeznek, s jövőre, de legkésőbb 1972-ben megkezdődhet az elméleti eredmények gyakorlati realizálása.

a híradástechnikai iparban a többi között az elektronikus berendezések, számítógépek, automatizálási rendszerek gyártásához szükséges megbízható alkatrészeket alakítanak ki, egyes esetekben a műszaki követelmények bonyolultsága miatt egy-egy alkatrész gyártásának előkészítésére is külön kollektívát kellett felkérni, ezek közé tartozik például a színesfém relé-rugó, amely feltétlenül szükséges a svéd ericsson cég licence alapján készülő telefonközpontok gyártásához.

az idén készül el a gépek és egyéb berendezések felületvédelmének korszerűsítési programja, amely a többi között megoldja a műanyagok galvanizálását, több kutató intézet és iparvállalat közreműködésével ez év végéig elkészülnek a sertésstenyésztes komplex gépesítésének tervei, a kohászati részére tudományosan megalapozott programot készítenek arról, hogy a földgázt milyen módon használhatják fel a leghatékonyabban, előtérbe kerül például az oxigénnel vegyes földgáztüzelés, mert a vizsgálatok szerint ilyen módon növelhetik leginkább a kohók teljesítményét.

előrehaladt annak vizsgálata, hogy az alumíniumot miképpen lehet felhasználni közúti járművek gyártására, a magyar vasgyár és gépgyárban már elkészült az első alumínium-kamion, s rövidesen nyitott teherautót állít elő kísérletképpen alumíniumból a csepel autógyár, távolabbi terv: az alumíniumból készülő autóbusz.

/folyt.köv./

10.55/szb

-13-

Tb 1130

bb 16. /aluminium-teherautók, 2. folyt./-szb

a szerszámgépiparban a számjegyvezérléses gépek gyártása foglalkoztatja a műszakiakat. a célprogram szerint a szerszámgépipari művek, a csepeli szerszámgépgyár, a vilati és a gépipari technológiai intézet 1972-ig 21-féle számjegyvezérléses szerszámgépet dolgoz ki, illetve elkészülnek ezek kísérleti példányai. a villamos automatika intézet már előállította a gépek vezérlő-berendezését, a számjegyvezérléses szerszámgépek három mintapéldánya csepelen ugyancsak elkészült, illetve a szerszámgépipari művekben az idén további kísérleti gépet állítanak elő. a szerszámgépgyártásnak a számjegyvezérléses rendszer a korszerű útja, s a magyar ipar a mostani célprogram végrehajtásával jelentős elmaradást pótol.

1970-ben újabb - 3-5 évig tartó - célprogramok megoldása kezdődik. széleskörű tudományos kutatómunka kezdődik a hegesztéstechnika, a meleg és hideg alakítás, a kazángyártás, a vegyipari gépgyártás fejlesztésére. ugyancsak az idén kezdik el a radioaktív izotópok hatékony ipari felhasználásával, továbbá a darabáru-raktárak komplex gépesítésével kapcsolatos tudományos kutatómunkákat. /mti/

bb 17. Lombos István,

1 ká/tné szb bs

1970. március 9.

a párt és a munkásmozgalmi régi harcosa, a szocialista házáért érdemrend kitüntetettje elhunyt. temetése március 11-én délután 3 órakor lesz a kismárcfalvi köztemetőben.

az mkszmp kismárcfalvi járási bizottsága

/mti/

12.00/szb

-14-

Tó 1220

ább 18. időjárásjelentés

Lk szb hgy

1970. március 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. március 9-én, hétfőn délben/

folytatódik az évszakhoz képest hideg idő

a skandináv-félszigeten, valamint nyugat-, közép- és dél-európában sekély ciklonok hatására folytatódik a változékony, de az évszakhoz képest hideg időjárás. változón felhős az ég és többfelől jelentenek havazást, havasesőt, európa déli részéről esőt. franciaországban és a brit-szigeteken a vasárnap mért legmagasabb hőmérséklet 4-6 fokkal alacsonyabb volt a legutóbbi évek átlagos értékénél. éjszaka és reggel többfelé keletkezett köd. hideg az idő, de kevesebb a felhő és a csapadék a szovjetunió európai területén is. ott ma reggel sok helyen mértek mínusz 15 - mínusz 20 fokot. törökország felől és a fekete-tenger térségéből ugyan meleg levegő áramlik szárazföldünk délkeleti részére felé, de ez a levegő egyelőre még nem tud nagy területeket meghódítani.

háználunkban vasárnap kevés, változó mennyiségű felhővel volt észak-keleten 3-5, máshol 6-10 órán keresztül sütött a nap. csapadék sehhol sem hullott. napközben általában 3-9 fokig emelkedett a hőmérséklet. ma hajnalban az ország területén 0 és mínusz 12 fok között volt a hőmérséklet. délelőtti országszerte folytatódott a változón felhős, párás időjárás. 11 órakor a gyengén felhős helyeken 3-5, máshol mínusz 1- plusz 1 fokos hőmérsékletet mértek. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 0,6 fok volt, a sokévi átlagnál 3,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, gyengén süllyed.

várható időjárás kedd estig:

időnként megnövekvő felhőzet, szórványosan kisebb havazás, havaseső, délkeleten eső. mérsékelt, napközben megélénkülő, változó irányú szél. néhány helyen hajnali ködképződés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 2 - mínusz 7 fok között, délen 0 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 3-9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 328 centiméter /mti/

12.36/szb

-15-

Tó 1335

bb 19. új olaj- és gázlelő helyek az alföldön
vid-kz/tné szb hgy 1970. március 9.

új olaj- és gázlelő helyeket fedeztek fel az alföldön a nagyalföldi kutató és feltáró üzem brigádjai. a most felfedezett ferencszállási telep gázkészlete milliárdos nagyságrendű. gázt találtak a kutatók a maroslélel 1. számú furási ponton, a kisujszállási kutatási területen, továbbá a fegyverneki 1. számú furási ponton. ásothalmán és a makói 1-es számú furási pontnál viszont olajra bukkantak. ásothalmán még az idén sor kerül a termelőfurások mélyítésére is. /mti/

bb 20. együttműködési szerződés a debreceni és lublini egyetem ifjúsági szervezetei között

vid-kz szb hgy 1970. március 9.

együttműködési szerződést írt alá debrecenben a kossuth lajos tudományegyetem kiz bizottsága és a lublini maria curie skłodowska egyetem diákszövetsége. a megállapodás értelmében segítik egymás tudományos és kulturális munkáját. márciusban a lublini egyetem három hallgatója részt vesz a hazánkban rendezendő tudományos kiákköri konferencián, áprilisban pedig debreceni fiatalok utaznak lublinba az ott tartandó lenin szemináriumra. ősszel - a debreceni egyetemi hét idején - a lublini egyetem 30 tagú népitánc csoportja lép fel debrecenben, s ugyanakkor két lublini grafikusművész tárlatát is megnyitják az alföldi városban. ennek viszonzásaként - 1971 tavaszán - a kossuth lajos tudományegyetem fiataljai fotókiállítást rendeznek lublinban és bemutatják az egyetemi irodalmi színpad műsorát is. /mti/

bb 21. szlovák vízügyi szakemberek érkeztek szabolicsba
vid-kz szb hgy 1970. március 9.

viliam galló igazgató vezetésével hétfőn a kassai vízügyi igazgatóság háromtagú küldöttsége érkezett nyíregyházára. a szlovák vízügyi szakemberek jancsó gyulával, a felső-tisza vidéki vízügyi igazgatóság vezetőjével és az igazgatóság több vezető szakemberével megtárgyalják az 1970. évi gazdasági és műszaki együttműködési tervet, s megtekintik a folyamatban levő belvízvédelmi munkálatokat. /mti/

12.45/szb

-16-

Tb 1335

b 22. képzőművészeti alkotások a tiszadobi gyermekotthonban

vid-kz szb hgy 1970. március 9.

kedves esemény színhelye volt hétfőn a tiszadobi gyermekotthon. ünnepélyesen átadták az intézetnek azokat a képzőművészeti alkotásokat, amelyeket a „szabolcsi művészek a gyermekotthonokért”, mozgalom keretében adományoztak. a hazafias népfront megyei bizottsága mellett működő művelődési és honismereti társadalmi bizottság kezdeményezésére indított akció keretében több mint harminc festményt, grafikát és más képzőművészeti alkotást gyűjtöttek össze a gyermekotthon terméinek, szobáinak díszítésére. az akció kezdeményezői szeretnék a mozgalmat a megye határain túlra is kiterjeszteni. /mti/

bb 23. brazíliába szállít a szim esztergomi marógépgyára

vid-kz/tné szb hgy 1970. március 9.

hétfőn bemutatta a sajtó képviselőinek első idei brazíliába irányított szállítmányát a szim esztergomi marógépgyára. a strigon védjegyű gyártmányairól világszerte ismert üzemnek - mint ez alkalommal elmondták - már több év óta egyik legnagyobb vevője brazília. tavaly például a dél-amerikai ország 18 városának több mint 60 közép- és főiskolájában csaknem száz oktatási célokot szolgáló esztergomi gépeket helyeztek üzembe. az idei első szállítmányul egyik legkapósabb gépükből, az egyetemes szerszám marógépből különleges trópusi, kivitelben készült, hogy az ottani párás éghajlaton is ellenálljon a korrózióknak. ugyanilyen célból a hagyományos-tól eltérő festési technológiát alkalmaztak. /mti/

bb 24. határnyitás baranyában: vetik a tavaszi magvakat, szedik a primőröket

vid kz bh hgy 1970. március 9.

baranyában hétfőn megtörtént az idej határnyitás. ezen a déli fekvésű, a mecsek hegyvonulatától védett tájon csupán rövid intermezzo volt a márciusi tél. a verőfényes, enyhe időben gyorsan elolvadt a hó, s a népsütötte, széljárta dombháton megkezdődtek a mezőgazdasági munkák. a mecsek- és a tenkesalján már vetik a koratavaszi növények - a borsó, a mák, az árpa és a lucerna - magját. szedik az első primőröket is: pécs környékén az áttelelő hagymát, mohács határában pedig a fűlia alatt nevelt salátát és retket. a rajtra kész traktorosoknak az idén több mint ötvenezer hold mélyszántást kell pótolniuk a következő hetekben. előreláthatóan már ezen a héten munkába is állnak. a kedvező időjárási és látási viszonyok már most lehetővé tették, hogy felszálljanak a növényvédő repülőgépek és megkezdjék, illetve folytassák az őszi vetések műtrágyázását. /mti/

.-

- 17 -

12.55 bh

Tb 1335

bb 19. új olaj- és gázlelő helyek az alföldön

vid-kz/tné szb hgy

1970. március 9.

új olaj- és gázlelő helyeket fedeztek fel az alföldön a nagyalföldi kutató és feltáró üzem brigádjai. a most felfedezett ferencszállási telep gázkészlete milliárdos nagyságrendű. gázt találtak a kutatók a maroslellel 1. számú furási ponton, a kisujszállási kutatási területen, továbbá a fegyverneki 1. számú furási ponton. ásoththalmán és a makói 1-es számú furási pontnál viszont olajra bukkantak. ásoththalmán még az idén sor kerül a termelőfurások mélyítésére is. /mti/

bb 20. együttműködési szerződés a debreceni és lublini egyetem ifjúsági szervezetei között

vid-kz szb hgy

1970. március 9.

együttműködési szerződést írt alá debrecenben a kossuth lajos tudományegyetem kisz bizottsága és a lublini maria curie skłodowska egyetem diákszövetsége. a megállapodás értelmében segítik egymás tudományos és kulturális munkáját. márciusban a lublini egyetem három hallgatója részt vesz a hazánkban rendezendő tudományos kiákköri konferencián, áprilisban pedig debreceni fiatalok utaznak lublinba az ott tartandó lenin szemináriumra. ősszel - a debreceni egyetemi hét idején - a lublini egyetem 30 tagú népitánc csoportja lép fel debrecenben, s ugyanakkor két lublini grafikusművész tárlatát is megnyitják az alföldi városban. ennek viszonzásaként - 1971 tavaszán - a kossuth lajos tudományegyetem fiataljai fotókiállítást rendeznek lublinban és bemutatják az egyetemi irodalmi színpad műsorát is. /mti/

bb 21. szlovák vízügyi szakemberek érkeztek szabolicsba

vid-kz szb hgy

1970. március 9.

viliam galló igazgató vezetésével hétfőn a kassai vízügyi igazgatóság háromtagú küldöttsége érkezett nyíregyházára. a szlovák vízügyi szakemberek jancsó gyulával, a felső-tisza vidéki vízügyi igazgatóság vezetőjével és az igazgatóság több vezető szakemberével megtárgyalják az 1970. évi gazdasági és műszaki együttműködési tervet, s megtekintik a folyamatban levő belvízvédelmi munkálatokat. /mti/

12.45/szb

-16-

Tb 1335

b 22. képzőművészeti alkotások a tiszadobi gyermekotthonban

vid-kz szb hgy

1970. március 9.

kedves esemény színhelye volt hétfőn a tiszadobi gyermekotthon. ünnepélyesen átadták az intézetnek azokat a képzőművészeti alkotásokat, amelyeket a „szabolcsi művészek a gyermekotthonokért”, mozgalom keretében adományoztak. a hazafias népfőnt megyei bizottsága mellett működő művelődési és honismereti társadalmi bizottság kezdeményezésére indított akció keretében több mint harminc festményt, grafikát és más képzőművészeti alkotást gyűjtöttek össze a gyermekotthon termeinek, szobáinak díszítésére. az akció kezdeményezői szeretnék a mozgalom a megye határain túlra is kiterjeszteni. /mti/

bb 23. braziliába szállít a szim esztergomi marógépgyára

vid-kz/tné szb hgy

1970. március 9.

hétfőn bemutatta a sajtó képviselőinek első idei braziliába irányított szállítmányát a szim esztergomi marógépgyára. a strigon védjegyű gyártmányairól világszerte ismert üzemek - mint ez alkalommal elmondták - már több év óta egyik legnagyobb vevője brazilia. tavaly például a dél-amerikai ország 18 városának több mint 60 közép- és főiskolájában csaknem száz oktatási célokot szolgáló esztergomi gépeket helyeztek üzembe. az idei első szállítmányal egyik legkapósabb gépükből, az egyetemes szerszám marógépből különleges trópusi, kivitelben készült, hogy az ottani párás éghajlaton is ellenálljon a korróziónak, ugyanilyen célból a hagyományos-tól eltérő festési technológiát alkalmaztak. /mti/

bb 24. határnyitás baranyában: vetik a tavaszi magvakat, szedik a primőröket

vid kz bh hgy

1970. március 9.

baranyában hétfőn megtörtént az idei határnyitás. ezen a déli fekvésű, a mecsek hegyvonulatától védett tájon csupán rövid intermezzo volt a márciusi tél. a verőfényes, enyhe időben gyorsan elolvadt a hó, s a népsütötte, széljárta dombháton megkezdődtek a mezőgazdasági munkák. a mecsek- és a tenkesalján már vetik a koratavaszi növények - a borsó, a mák, az árpa és a lucerna - magját. szedik az első primőröket is: pécs környékén az áttelelő hagymát, mohács határában pedig a főlis alatt nevelt salátát és retket. a rajtra kész traktorosoknak az idén több mint ötvenezer hold mélyszántást kell pótolniuk a következő hetekben. előreláthatóan már ezen a héten munkába is állnak. a kedvező időjárási és látási viszonyok már most lehetővé tették, hogy felszálljanak a növényvédő repülőgépek és megkezdjék, illetve folytassák az őszi vetések műtrágyázását. /mti/

-.-

- 17 -

12.55 bh

Tb 1335

bb 25. péter jános varsóba utazott

t bc/gg szb hgy

1970. március 9.

péter jános, a magyar népköztársaság külügyminisztere stefan jedrychowski-nak, a lengyel népköztársaság külügyminiszterének meghívására hétfőn hivatalos látogatásra varsóba utazott.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese és gyenes andrás külügyminiszter-helyettes.

Jelen volt a bucsuztatásnál bogumil dabrowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

az mti hirmagyarázója írja:

az eltelt negyedszázad új fejezetet nyitott a magyar és a lengyel nép hagyományos barátsága történetében, a közös cél - a szocialista társadalmi rend felépítése - új alapokra helyezte, korszerű tartalommal bővítette a két ország közötti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatokat, a testvéri együttműködés feltételei - mint ezt minden bizonnyal demonstrálni fogja péter jános mostani látogatása is - minden téren adottak. a két párt és a két kormány álláspontja a két ország viszonyát illetően és minden nemzetközi kérdésben teljesen azonos, ezt a nézetazonosságot világosan tükrözi az mszmp és a lemp, valamint a két kormány vezetőinek gyakori és rendszeres találkozási és konzultáció az időszerű feladatokról. tanúsítja ezt egyebek között a két államnak a varsói védelmi szerződésben, és a kgst-n belüli aktív közreműködése, a vietnami és a közel-keleti kérdésben vallott azonos véleménye, valamint az európai biztonsági értekezlet összehívására irányuló közös törekvése.

a magyar-lengyel együttműködés kiterjed a két ország gazdasági, társadalmi és kulturális életét képviselő különbözőszintű küldöttségek rendszerű és rendszeres kölcsönös látogatásaira, véleménycseréjére. e megbeszélések kézzelfogható eredménye egy szerződés és megállapodás, amely további kedvező feltételeket teremt az elmélyült és gyümölcsöző együttműködésre. az 1968-ban aláírt újabb magyar-lengyel barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási egyezmény az 1948 óta eltelt két évtized fejlődését rögzíti, és feltárja a két ország kapcsolatai bővítésének további perspektíváit. kiemelkedő jelentőségű megállapodások közé sorolhatók az egészségügyi-, a polgári családjogi és bünygyi jogsegély-, a munkaügyi és szociálpolitikai-, a kettős állampolgárság rendezéséről szóló egyezmény, a két ország közötti vízumkényszer megszüntetéséről, az utasforgalom további könnyítéséről és az idegenforgalom jelentős fejlesztéséről szóló megállapodás.

/folyt.köv./

13.05/szb

-18-

Tó 13⁵⁵

bb 25. /péter jános... 1. folyt./-szb

a magyar-lengyel gazdasági kapcsolatoknak az elmúlt évtizedben tapasztalt gyors fejlődése szorosan összefügg a kétoldalú gazdasági együttműködési bizottság létrehozásával. a külkereskedelemben lengyelország a negyedik helyen áll hazánk külföldi partnerei között. a tavaly decemberben varsóban aláírt 1970-re szóló árucsereforgalmi és fizetési jegyzőkönyv 15 százalékos forgalom-emelkedést, ezen belül a gépek és berendezések forgalmának 35 százalékos növekedését irányozza elő.

gazdag és sokoldalú a magyar-lengyel tudományos és kulturális együttműködés, amelyet az 1968-ban aláírt egyezmény alapján bonyolítanak le és felöleli a tudomány, az oktatásügy, a művészeti élet csaknem minden területét. /mti/

bb 26. bíróság előtt a rendőrgyilkos

t bc/tr szb zs

1970. március 9.

a fővárosi bíróságon hétfőn megkezdődött a rendőrgyilkos és társai bűnygyének tárgyalása. a vádlottak padján hárman ülnek: a 29 éves, többszörösen büntetett előéletű sági istván, a 19. évében levő berényi sándor segédmunkás és a 18. évében levő s. lajos fiataikoru, valamennyien balatonkeneseli lakosok a vádirat megállapítása szerint sági istván, aki különböző bűncselekmények miatt már 8 évet töltött börtönben, tavaly nyáron önkényesen kilépett győri munkahelyéről, ahol ácsként dolgozott azóta csavargó életmódot folytatott, s részben egyedül, részben társaival együtt az ország különböző részein sorozatos bűncselekményeket követett el. ezek megvalósításában gátlástalanul, válogatás nélkül, kitartó következetességgel és elszántsággal járt el. rablás, betöréses lopás, szemérem elleni erőszak, erőszakos nemi közöszlész, sikkasztás, lőfegyverrel való visszaélés, jogtalan gépjármű használat szerepel a többi között bűnlajstromán a legsúlyosabb bűncselekményt tavaly október 24-én balotaszállás határában követte el sági és berényi. a sorozatos bűncselekmények miatt körözött sági kézrekerítésére nagy apparátussal folyt a nyomozás, sági végül is berényivel romániaába akart szökni az őket üldöző rendőrök előtt menekülve berényi lopott vadászfegyverrel - sági felhívására - halálosan megsebesítette börtönök andrás rendőrtörzsőrmestert. berényit a helyszínen elfogták, ságinak azonban sikerült átszöknie romániaába. ott később elfogták és átadták a magyar hatóságoknak.

a tárgyalás előreláthatólag hosszabb ideig tart. /mti/

13.28/szb

-19-

Tó 14⁵⁵

bb 27. nívó-díjas produkciók a szegedi nemzeti színházban

vid-fm szb ie

1970. március 9.

a szegedi nemzeti színházat miller alku című drámájának és verdi álarcosbál című operájának bemutatásáért nívó-díjjal tüntette ki a művelődésügyi minisztérium. a miller-darab négy szereplője és rendezője vass károly, a verdi-opera karmestere, vaszy viktor, rendezője - versényi ida, valamint több operatársuk részesült jutalomban. /mti/

bb 28. sajtótájékoztató a mezőgazdasági gépellátásról, a belvízhelyzetről és a várható tavaszi zöldség-gyümölcs forgalomról

t jf/mm szb ie

1970. március 9.

három hetet késik a tavasz, emiatt összetorlódnak majd a mezőgazdasági munkák, - mondotta hétfői sajtótájékoztatóján dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese, az előirányzott egy százalékos termelési érték-növekedést a nagyüzemek csak úgy érhetik el, ha szinte menetrend-szerű pontossággal dolgoznak a következő hetekben a 4,6 millió holdas terület talajmunkáin és bevetésén, a három millió hold kalászos gabona és a 2,2 millió holdnyi rét és legelő gondozásán. nehezíti a helyzetet, hogy 1,7 millió hold vár szántásra, több mint tavaly ilyenkor, mivel 800 ezer holdon távaly őszszel elmaradt a mélyszántás és ezt most kell majd pótolni.

a termelés szerkezetében alapvető változás idén sem várható, ami azt bizonyítja, hogy az érvényben levő közgazdasági szabályozók a népgazdasági és üzemi érdekeket egyaránt jól szolgálják. csak kisebb arányeltolódásokra lehet számítani, például az előirányzott cukorrépa termőterületnek eddig csupán 85 százaléka sikerült szerződéses termelést találni. 37 ezerről 35 ezer holdra csökken a rostkender vetésterülete, a feldolgozó üzemeknek ugyanis túlságosan nagy tartalékaik vannak tavalyról a tavalyi 37 ezer helyett az üzemek 1970-ben várhatóan 33-34 ezer holdon termelnek dohányt; az ipar megrendeléseit ugyanis valamivel mérsékeltebbek.

/folyt. köv./

14.05/szb

-20-

To 14.05

bb 21. /sajtótájékoztató... 1. folyt./-szb

a parlament múlt heti ülészatán több képviselő felvetette a mezőgazdasági gép- és alkatrészellátás helyzetéről, általában bírálón, a miniszter első helyettese ezzel kapcsolatban elmondta: 1959-ben még csak 32 ezer, 1964-ben már 67 ezer traktort tartottak számon a mezőgazdaságban. a nagyarányú felújítás után az üzemek a gépberuházások helyett az építőközsöket reszisztáltak előnyben, emiatt annyira csökkent a gépek iránti érdeklődés, hogy még az elhasznált traktorok helyett sem kaptak újat, ráadásul a gépjavitások után járó 50 százalékos adó megátalozta az új berendezések beszerzését. a gépjavitásokra való javításra ösztönzött. jellemző erre, hogy 1966-ban 5 ezer helyett 1967-ben mindössze 5 200, a 1966-ban 20 százalékos csak 4 600 erdőgép kelt el. amikor tavaly 50-ról 20 százalékosra csökkentették a gépjavitási kedvezményt, az érdeklődés nyomban megnőtt, már 6 700 traktort vásároltak, és idén - különösen azért, mert január 1-től a gépjavitási kedvezmény teljesen megszűnt, - legalább tízezer traktor vásárlására lehet számítani ebben a helyzetben a szovjetunió ipara nagyvonalú segítségét nyújt a magyar mezőgazdaságnak: a korábban lekötött kétezren felül mátezer traktort szállít és így remény van arra, hogy az igényeket - a hazai és egyéb import-szállításokkal - éves szinten végeredményben ki lehet majd elégíteni.

gondot okoz az alkatrészellátás. a vörös csillag traktorgyárral - a nehézségek enyhítésére - megállapodás jött létre, amelynek értelmében a gyár saját típusaihoz rövid időn belül az eddiginél lényegesen több alkatrészt ad, még akkor is, ha ez az új gyártmányok mennyiségének rovására megy. néhány külföldi típus csere-darabjaiból sem tudják kielégíteni a megrendeléseket; például a csehszlovák zeton-szuper traktorok alkatrészeit hiába keresik a megrendelők. ebben az ügyben miniszteri szintű tárgyalásokat kezdeményeztek az érdekelt felek között.

az idei tavaszon várhatóan nehéz helyzetet teremtenek majd a belvizek. eddig kerekén 300 ezer holdat öntött el a víz, ebből 50 ezer hold a vetés. az alföldön az utóbbi három hónapban 70-80 százalékkal több csapadék hullott mint a sokévi átlag és a talajvíz szintje egy méterrel megközelítette a felszínt.

/folyt. köv./

14.15/szb

-21-

To 14.15

bb 29. sajtótájékoztató... 2. folyt./-szb

a realis számításokból arra lehet következtetni, hogy további százezer holddal nő majd meg a belvizes terület, s ebből 70-80 ezer hold lesz a vetés, jelenleg nincs különösebb baj, de ha megindul a növényi vegetáció, akkor már nem tűr halasztást a víz elvezetése, ellenkező esetben kipuhtul a földben levő növényi kultúra, a belvizek elvezetési munkák irányítására operatív bizottság alakult a különböző szervek, vállalatok, nagyüzemek tevékenységének összehangolására, ebben a helyzetben azonban az is szükséges, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek saját szivattyúikat is elindítsák, ne várjanak tétlenül a külső segítségre, amikor saját erőből is javíthatnak helyzetükön.

a miniszter első helyettese a tavaszi ellátásról szólva kiemelte: a tél kitolódása miatt számítani kell arra, hogy a primőrök később kerülnek majd a piacokra, hiszen nincs az a technológia, vagy módszer, amellyel tömeges méretekben pótolni lehetne a meleget, vagy a napsütést. a termelőüzemekben a jószándék megvolt: 78 százalékkal több zöldségmárcsra, 30 százalékkal több salátára és 12 százalékkal több korai burgonyára szerződtek, mint tavaly, - az időjárás viszont keresztelte számításukat. az ellátás azonban zavartalan lesz, az elmúlt évről ugyanis bőséges készleteket tárolnak, zöldségből és burgonyából például június közepéig, hagymából április végéig, május elejéig futja, almából pedig minden eddiginél nagyobbak a készletek. /mti/

--

bb 30. bővítik a békéscsabai hűtőházat

vid-kz/mné szb ie

1970. március 9.

ezer vagonnal nőveik a békéscsabai hűtőház befogadóképességét, a nagyszabású munkában résztvevő 18 vállalat gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői hétfőn békéscsabán szocialista szerződést írtak alá. ebben kötelezettséget vállaltak, hogy már ez év végére üzembehelyezik a gépi berendezéseket, 1971. május 1-re átadják a mirelit-üzemet, a jövő év végére pedig teljes egészében befejezik a bővítést, a szerződésben vállalat határidők rendkívül „szorosak,,. /mti/

--

14.21/szb

-22-

Tó 14.21

bb 29. keddtől budapesten: nemzetközi tanácskozás a mezőgazdasági és élelmiszeripari szennyvizek tisztításáról

t iz/te szb ie

1970. március 9.

51 magyar és 39 külföldi - belga, csehszlovák, francia, holland, lengyel, ndk-beli, Olasz, svájci és szovjet - szakember tart előadást azon a nemzetközi tanácskozáson, amelyet a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület közreműködésével a mezőgazdasági és élelmiszeripari iparok nemzetközi bizottsága - a címa - a budapesti technika házában keddtől péntekig, a négynapos megbeszélésen, - amelynek középponti kérdése a mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemek munkája nyomán keletkezett szennyvizek tisztítása és így alkalmassá tétele ismételt felhasználásra, mintegy 200 hazai és több mint 110 külföldi szakember vesz részt, az említett országokon kívül Angliából, Bulgáriából, Jugoszláviából, norvégiaiából és Romániából.

V-Nszk-beli

amint gábor /umlauttal/ györgy, a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület főtitkára hétfői sajtótájékoztatóján elmondotta: az ipari szennyvizek tisztítása és felhasználása, illetve közvetlen az édesvizekkel való takarékos gazdálkodás kérdése ma az egész világon az érdeklődés előterében áll, s előreláthatólag a következő nemzedék egyik legnehezebb problémája lesz. a civilizáció növekedésével olyan mértékben nő az édesvíz fogyasztása, illetve olyan mértékben szennyeződik el a felszíni és a felszín alatti édesvíz-készlet, hogy az már az ember egészségét fenyegeti, megváltoztatja a természetes vizek és víztárolók növény- és állatvilágát, károsítja a földművelést és az állattenyésztést, sőt, akadályozza az ipari üzemek munkáját és fejlődését is. jellemző például, hogy csupán hazánkban az ipar naponta 2.5 millió köbméter szennyvizet bocsát ki üzeméből, s ennek a mennyiségnek több mint tizedét az élelmiszeripari üzemek „termelik,,.

a továbbiakban most már elkerülhetetlen a víztakarékosság az üzemekben. erre - pontosabban a technológiák átszervezésére, a víz „visszaforgatására,, tehát többszöri felhasználására és megtisztítására - számos módszert dolgoztak már ki világszerte, de a gondokat eddig még csökkenteni sem sikerült. gyakorlatilag ugyanis ahány üzem, illetve ahányféle szennyeződés, annyiféle eljárás kell a víz megtisztítására.

/folyt. köv./

14.30/bzs

- 23 -

Tó 14.30

bb 29. /keddtől budapest: ... 1. folyt/bzs

ezért tűzte mostani, immár 12. tanácskozásának napirendjére ezt a kérdést ez a nemzetközi szervezet. egyébként ez már a második budapesti megbeszélése, minthogy 1959-ben ugyancsak a magyar fővárosban rendezték az „idegen anyagok az élelmiszerekben,, tárgy-körű vitát.

a kedden kezdődő előadásorozatot dr. holló jános professzor és dr. gengely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium-lyettes megnyitóját után r. ammon homburg-saar-i egyetemi profesz-szor vezeti be „a víz, az élet eleme,, című előadásával. /mti/

bb 32. borsodi tsz-tagok tanulmányutja a kárpát-ukrajnában

vid-fm bzs ie

1970. március 9.

termelőszövetkezeti küldöttség indult hétfőn négynapos btanulmányutra borsod megye encsi járásából kárpát-ukrajnába. a negyven mezőgazdasági szakemberből, szocialista brigádvezető-ből és kiváló tsz-dolgozóból álló csoport ellátogat munkácsra és ungvárna, és megtekint egy közös gazdaságot.

az encsi járás termelőszövetkezeteinek gazdálkodási viszonyai sokban hasonlítanak a kárpát-ukrajnai adottságokhoz, s így a tanulmányut hasznos tapasztalatok szerzésére nyújt lehetőséget. /mti/

bb 33. elhunyt id. bajnóczi jános,

vid-fm bzs ie

1970. március 9.

id. bajnóczi jános, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a „szocialista hazáért,, érdemrend tulajdonosa, 73 éves korában orosházán elhunyt. március 9-én kísérték utolsó útjára az orosháza-gyopárhalmi temetőben.

az mszmp orosházi városi bizottsága.

/mti/

14.40/bzs

- 24 -

bb 31. garázdaságért - tizhónapi szabadságvesztés

vid-fm bzs ie

1970. március 9.

„régis ismertként,, állt a miskolci járásbírótság előtt a négyyszeresen büntetett janovics géza józsef miskolci lakos, aki a másodrendű fiatalkorú vádlottal, k. lászlóval, a miskolci fő-bírórn leltette k. bétát, úgy hogy az csuklótörést szenvedett.

Janovics géza józsef barátaival, köztük a fiatalkorú k. lászló-val több miskolci szórakozóhelyen italozott. a polónia-étteremben nézeteltérése támadt egy bőrkabátos férfival. ugyancsak a polónia-étteremben szórakozott nőismerősével k. béla is. amikor elhagyták a helyiséget, a már italos janovics géza józsef társaival együtt szintén elindult. a főutcán meglátták az előttük haladó k. bétát, aki szintén bőrkabátot viselt. „az előttünk lévő bőrkabátos ala-kot verjük meg, mert ő szemtelenkedett velünk,, - mondta fiatal-korú társának, aki k. bétát hátulról megütötte, majd amikor a felője indult, janovics elgáncsolta, s így a fiatalember elcsúszt és csuklóját törte.

Janovics több ízben kérte a vele lévőket: vallják azt, hogy a fiatalkorú k. lászló követte el a tettet.

a bíróság janovics géza józsef elsőrendű vádlottat visszaeső-ként elkövetett garázdaságban, s büntetőügyben hamis tanúzásra való rábírában mondta ki bűnösnek, s ezért tiz hónapi felfüggesztett bün-teség végrehajtási helyen letöltendő szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától pedig egy évre eltiltotta. k. lászló fiatal-korú 15 százalékos bércsökkentés mellett hat hónapi javító-nevelő munkára ítélte a bíróság.

az ítélet jogerős. /mti/

bb 34. együttműködés a tit és az mhsz között

t fe/lk zs bzs ie

1970. március 9.

együttműködési szerződést kötött a tit hadtudományi választ-mánya és az mhsz. a megállapodás értelmében a két társadalmi szerve-zet a jövőben összehangolja honvédelmi nevelő, felvilágosító és pro-paganda tevékenységét a fővárosban. katonapolitikai témákkal foglal-kozó előadás-sorozatok indulnak közös rendezésben: az ifjuság és a lakosság különböző rétegei számára. több fontos évforduló - így a többi között a győzelem napja, a varsói szerződés megalakulásának év-fordulója - alkalmából közös kiállításokat, ünnepi megemlékezéseket szerveznek. közös kiadványokkal és filmekkel is hatékonyabbá kívánják tenni a honvédelmi nevelő munkát.

az együttműködésről szóló megállapodást a tit hadtudományi vá-lasztmánya nevében sterl istván alezredes, budapesti titkár, az mhsz budapesti vezetősége nevében lévai imre irta alá hétfőn a kossuth kiadóban. /mti/

15.00/bzs

- 25 -

bb 35. nagytakarítás a duna alatt

vid-kz/mné bh 1e

1970. március 9.

tizenegy nappal a határidő előtt befejezték a bányászati aknamélyítő vállalat dorogi körzetének dolgozói a káposztás-megyeri kutaktól a pesti oldalra áthúzó 2. számú vízújítási alagút nagytakarítását. a duna alatti vízújítói a múlt század végén épült, az azóta lerakódott rengesteg iszap és megkövesedett hordalék-anyag az utóbbi években már számottevően csökkentette vízáteresztő képességét, az aknamélyítők 40 fős munkacsoport nagyerejű vizsgárral távolította el az iszapot, egyidejűleg az építmény falait is átvizsgálták és a sérült részeket kijavították, utolsó műveletként az egész rendszert fertőtlenítették, a nem mindennapi „nagytakarítás”, különös óvatosságot igényelt, mert nem lehetett tudni, hogy az esetleges talajmozgástól nem vált-e vízbetörés-veszélyessé a járat, a munka végül is sikerrel járt: hétfő óta - csaknem kéthónaps szünet után - újra áramlik az ivóvíz a káposztás-megyeri kutakból a pesti oldalra, a kiváló teljesítményért, a határidő rövidítésért az aknamélyítő vállalat külön prémiummal jutalmazza dolgozóit.
/mti/

--

bb 36. gépesített zárszámadás

vid-kz/mné bh 1e

1970. március 9.

a bajai járási tanács gépi adatfeldolgozó állomásán befejezték a bács-kiskun megyei termelőszövetkezetek 1969 évi zárszámadásának összesítését, a gépek igénybevételével egy hétre csökkentették a korábban két hónapig tartó bonyolult könyvelési-számviteli munka idejét, a megyében ezáltal oldották meg első ízben gépekkel a zárszámadás-összesítést, a gépekbe több mint 50 000 adatot tápláltak be.

a végösszeg szerint a megye termelőszövetkezeteiben - az előző évihez viszonyítva - 1969-ben 13,7 százalékkal nőtt a halmozott termelési érték, az összes bevételnek az állattenyésztésből származó része 198 millió forinttal magasabb, mint 1968-ban, a növénytermesztő üzemágak pedig - a kertészetet is beleértve - 238 millió forinttal produkáltak többet, a bőséges zöldség- és gyümölcsstermés „pénzreváltása”, azonban - mint ezt a gépek is egyértelműen „megállapították”, - nem volt zökkenőmentes, többek között azért, mert a termelőüzemek nem mindig számoltak megfelelően a piaci igényekkel, az összesítésnél külön értékelték a melléküzemágak szerepét, ezek összes bevétele a megyében meghaladta az egymilliárd forintot, a megye közös gazdaságát az új gazdasági év nyitására 476 millió forintot tartalékolnak, a tagoknak részesedésként kiosztott összeg együttesen 110 millió forinttal, egy-egy tagra számítva átlagosan 1.000 forinttal volt több mint 1968-ban./mti/

--
- 26 -

15.10 bh

Tó 15²⁵

bb 37. 18 millió forintot költenek talajvédelemre és vízrendezésre zalában

vid/kz bh 1e

1970. március 9.

hétfőn tartotta idei tervtárgyaló taggyűlését a nyugat-zalai vízrendezési és talajvédelmi társulat zalaegerszegi taggyűlésen bejelentették, hogy ebben az évben - elsősorban a gödöllői és a hetési tájegységben - 18.000.000 forintot költenek komplex talajvédelemre és általános vízrendezésre, a tervezett munkák elvégzése után további 5.000 holddal gyarapodik a megyében a jó szalastakarmányt adó rétek és legelők területe.

a talajjavító és talajvédelmi programban az alacsony fekvő, rossz vízgazdálkodású szántóföldek altalajának fel-tisztítása, kémiai és biológiai javítása szerepel, a talajvédelmi munkák csoportjában első helyre került az erózió elleni védelem, ennek során újra „szabják”, a termelőszövetkezetek határait; új táblarendszert, vízlevezetőket és mezei utakat alakítanak ki./mti/

bb 38. új turistaszálló épül esztergomban

vid-kz/mné bh 1e

1970. március 9.

negyvenezer külföldi vendég fordult meg az elmúlt évben esztergomban, a dunakanyar „fővárosában”, - mutattak rá a városi tanács végrehajtó bizottságának hétfői ülésén, a vendégjárás az idén előreláthatólag még nagyobb lesz, a tapasztalat szerint különösen nagy sikere van a csoportos idegenvezetésnek, ezért a tanács elhatározta, hogy megszervezi az idegenvezetők továbbképzését, a szezon kezdetéig elkészül, s megnyitják a város 120 személyes új turistaszállóját, a gyorsan növekvő autós forgalom számára új parkolóhelyeket jelölnek ki./mti/

--
- 27 -

15.20 bh

M 15²⁵

bb. 39. a tit győr-sopron megyei jubileumi ülése

vid-fa/ie

1970. március 9.

a tudományos ismeretterjesztő társulat győr-sopron megyei elnöksége felszabadulásunk 25. évfordulója tiszteletére hétfői ünnepi ülést rendezett győrött, az ünnepségen dr. ortutay gyula a tit országos elnöke tartott előadást „tudományos és kulturális forradalom az elmúlt 25 év alatt”, címmel, majd emléklapot adtak át a tit győr-sopron megyei szervezete 52 alapító, illetve kiemelkedő munkát végző tagjának. /mt1/

...

bb. 40. bolgár ékszerek bemutatója budapesten

k fs/gg/e zs ie

1970. március 9.

viola dumin bolgár ötvösművésznek alkotásaiból kiállítás nyílt a bolgár kulturális központban, a tárlat hatvan több mint 130 ékszerből álló művészi kollekciót - ékszergarnitúrákat, nyakékeket, karkötőket, gyűrűket és fülbevalókat - mutat be, az érdeklődők a kiállítást március 28-ig tekinthetik meg a bolgár kultúra népköztársaság uti központjában. /mt1/

...

bb. 41. budapestre érkezett guido cincotti,

lk/e zs ie

1970. március 9.

a római filmművészeti főiskola tanára, több magyar filmet tekint meg s közülük választja ki azokat, amelyeket május 18-23 között olaszországban a fiatal magyar filmművészek alkotásainak bemutatóján vetítenek majd a sardegna-i olbia városában. /mt1/

...

bb. 42. eltemették dr. bacsák györgyöt

vid-fa/mné/e ie

1970. március 9.

hétfőn kísérték utolsó útjára a fonyódi temetőben a 100. életévében elhunyt dr. bacsák györgyöt, a világhírű csillagászt. a ravatalnál a magyar tudományos akadémia képviselőjében dr. marosi sándor, a földrajzkutató intézet munkatársa és dr. kriván páál, a földtani társulat főtitkára - dr. bacsák györgy egykori tanítványa - bucsubeszédben méltatta a naves csillagász életét és munkásságát. /mt1/

...

15.45/e

- 28 -

Nx 15II

bb. 43. fejtetőre állított helyzet európa időjárásiról

lk/z/mm/e ie

1970. március 9.

finnországban plusz 1, miskolcon januártól kezdve mínusz 8, krakóban mínusz 11, münchenben pedig mínusz 14 fokkal kezdődött a hétfő, ennek a furcsa helyzeteinek - amint rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa kifejtette - az volt az oka, hogy európa nagy része felett még mindig a múlt hét végéről örökölt szárazföldi hideg levegő terpeszkedik, az óceán felől elindult ényhe légtömegek útja még mindig nem nyílt meg felénk, a földközi-tengeri eredetű ényhe levegő pedig lassan-lassan teljesen kiszorult a kontinensről: hétfőn hétfőn már csak a fekete-tenger északnyugati partvidékéig korlátozódott, az a meleg légtömeg, amely néhány nappal korábban reményét csillagította meg nálunk, ezóta a jéges-tengertől került vissza, így alakult ki ez a fejtetőre állított viszony észak-európa és a kárpát-medence hőmérséklete között.

mindez azt mutatja, hogy szombat óta lényeges változás az európai időjárás helyzetben nem következett be, a fő szempontként az egyetlen új fejlemény az volt, hogy még az a kissé ényhebb és párásabb levegő is eltávozott, ami eddig - ha nagy magasságban is - felettünk tartózkodott, ennek volt köszönhető a vasárnapi viszonylag sok derült óra: a napsütés tartama a meteorológiai intézet legtöbb állomásán elérte az 5-10 órát.

hétfőn délre elég nagy hőmérsékleti különbségek alakultak ki az ország nyugati és keleti területei között, az ausztria felől érkező kisebb front hatására ugyanis a nyugati hegyekben többfelé voltak kisebb havazások is 2-3 fokos hőmérséklettel, egyúttal pedig a még mindig napos keleti égbolt alatt felmelegedett a levegő, például békéscsabán 9, sőt debrecenben és szegeden 10 fokig is.

gyors változás egyelőre a továbbiakban sem várható, a hétfőn elkészült távolabbi előrejelzés szerint péntekig a leg- alacsonyabb hajnali hőmérsékletek 0 és mínusz 5, legmagasabb nappali hőmérsékletek 7 és 8 fok között lesznek, öt milliméteres, vagy azt meghaladó csapadék az ország területének 60 százalékán várható. /mt1/

...

16 00/e

-29-

NA 16⁰⁰

bb. 44. kisorsolták az 1. békekölcsön nyereségeit

1 kf/kf/e 1e

1970. március 9.

az országos takarékpénztár hétfőn a máv utasellátó vállalat arany jános utcai kulturtermében az 1. békekölcsön 1970. első félévi sorsolásával megkezdte az idei békekölcsön huzásokat.

az 1. békekölcsönből 99 100 kötvényre 26 577 600 forintot sorsoltak ki, a százezer forintos főnyereményen kívül - amelyet az 1970 sorozat 0570 számú kötvény nyert - 5 ötvenezer forintos, 7 huszonötezer forintos, 11 tízezer forintos és 34 ötezer forintos nagynyeremény jutott a szerencsés kötvénytulajdonosoknak. a nyereseményeket március 17-től fizetik.

a huzásokat kedden reggel 9 órai kezdettel az 5. és a 6. békekölcsön sorsolásával folytatják az oip münnich ferenc utca 15. szám alatti kulturális termében. /mti/

-.-

bb. 45. a zalai idegenforgalom fejlesztését szolgáló beruházások

vid/e fm hgy

1970. március 9.

a zala megyei idegenforgalmi bizottság hétfőn zalaegerszegeen az idegenforgalom fejlődését szolgáló beruházásokról tárgyalt. zala megye két határátkelő állomásán, letenyén és rédicsen az elmúlt évben több mint 800 000 vendéget fogadtak. 1970-ben az idegenforgalom további növekedésével számolnak, ezért több olyan létesítmény megépítését, illetve telepítését határozták el, amelyek lényegesen javítják a vendéglátást és egyben a helyi ellátást. ilyen szempontból elsősorban a zalakarosi termálfürdő fejlesztése, a nagykanizsa idegenforgalmát szolgáló létesítmények építése, valamint zalaegerszeg fejlesztése szerepelt napirenden. zalakarosban fedettfürdőt és újabb motelt építenek ebben az évben. nagykanizsán szintén fedettuszoda, csemege áruház, valamint söröző épül, és 87 szobás turistaszállót is létesítenek. zalaegerszegeen ugyancsak elsődleges feladat a kereskedelmi és vendéglátó hálózat bővítése. ezen kívül elkészül a magas kilátóval és cukrászdával kombinált tv-torony és megkezdik a város melletti parkerdő üdülőteleppé fejlesztését. /mti/

16.07/e

- 30 -

NF 16²⁰

bb. 46. kiterjesztették a engedélyhez kötött gáz- és olajfogyasztó berendezések körét

1 tz/3k/ny 1e

hgy

1970. március 9.

a szénhidrogének - a gáz és az olaj - használatának gyorsított terjedése és az utóbbi évek műszaki fejlődése tető szűk-ségessé annak a rendeletnek kiadását, amely a magyar közlöny legutóbbi számában jelent meg a gáz- és olajfogyasztó berendezések engedélyezéséről.

a gáz- és olajfogyasztó berendezéseket eddig is csak hatósági engedély alapján lehetett forgalomba hozni, de az erre vonatkozó jogszabályok természetesen nem terjedtek ki azokra az automatikákra és különböző biztonsági elemekre, amelyeket a technikai fejlődés a legutóbbi időkben hozott létre, ugyan-csak hiányzott a magánkisiparosok által előállított berendezések hatósági engedélyezésének szabályozása és nem volt jogszabály a saját célra külföldről egyedileg behozott berendezések használathoz vételének engedélyezésére sem.

az új rendelet, amelyet a nehézipari miniszter az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek vezetőivel, valamint a szakszervezetek országos tanácsával egyetértésben adott ki, pontosan meghatározza azokat a berendezéseket, amelyekre a szabályozás kiterjed. ebbe a körbe tartozik ezek szerint minden olyan gáz- és olajfogyasztó berendezés, valamint ezek minden olyan önállóan forgalomba hozható alkatrésze, amely gáz, illetve folyékony tüzelőanyag eltüzelését és a tüzelés biztonságát szolgálja. a rendelet részletesen meghatározza az ilyen berendezések előállításának, illetve behozatalának engedélyezésére illetékes szerveket és az engedélyezési eljárást. /mti/

-.-

bb. 47. gáspár sándor

g/hgy 1e hgy

1970. március 9.

a szét főtitkára hétfőn fogadta a beny berg elnök vezetésével hazánkban tartózkodó luxemburgi szakszervezeti küldöttséget és baráti beszélgetést folytatott velük a két szakszervezetet kölcsönösen érdeklő kérdésekről. /mti/

-31-

10.53/ny

NF 17²⁰

bb 48. árvízvédelmi készültség a hármas-körös-nél is - két nap alatt újabb 58.000 holdnyi területet öntött el a belvíz

ő sb/vld/lk/ny it hgy 1970. március 9.

a harmadfoku árvízvédelmi készültséggel őrzött kraszna árhulláma ágerdőmajornál a tetőzés óta 37 centiméterrel apadt. az áradás hétfőn a torkolatnál, kocsondánál tetőzött, s így kezdte már az egész folyón megkezdődik az apadás. az éjszakai fagyok mérsékelték a mátra hótakarójának olvadását, s miután kevesebb vízutánpótlást kapott a zagyva és a tarna, mind a két folyónál másodfokuról elsőfokura csökkentették az árvízvédelmi készültséget. a körösök felső ágairól lejjebb vonuló árhullámnak megfelelően hétfőn a sebes-körösök-torkolatánál az elsőfoku készültséget másodfokura erősítették. a hármas-körös vízgyománál két nap alatt 1 méterrel emelkedett, ezért hétfőn délután kivonultak a folyó gátjaira az elsőfoku figyelő szolgálat erői. a körösök vízgyűjtő területén már kevés a hó, s miután az utóbbi két napon nem volt számottevő csapadék sem, várható, hogy baj nélkül vonulnak le az áradások. hétfőn még a tízezer tiz mellékfolyóját vigyázta első-, másod- és harmadfoku készültség.

az utóbbi két napon rohamosan terjeszkedett a belvíz. szombattól vasárnapig újabb 30.000, vasárnaptól hétfőig további 20.000 holdnyi lapályos, mély területen gyűlt össze a víz. ezekben a napokban székesfehérvár térségében 14.000, nyíregyháza környékén 6.000 hold került víz alá. budapest közelében főleg kiksuntlacháza, ócsa és alsódabas térségében 8.400 holdnyi lapályos fekvésű rétet és legelőt borított el a belvíz. jelenleg az országban összesen 312.000 holdnyi terület áll víz alatt. a vízügyi szakemberek jelzései szerint az alföld nagy részén már elolvadt a hó, ha tehát nem hullik jelentős csapadék, akkor keddtől, szerdától meggyorsul a belvíz lecsapolása. a vízügyi igazgatóságok eddig a rendelkezésükre álló összes szivattyutelepeknek a felét és a hordozható szivattyúállománynak egyegyedét helyezték üzembe. szükség esetén tehát jelentősen fokozhatják még a szivattyuzási kapacitást. jelenleg 176 nagyteljesítményű szivattyuteleppel és 258 hordozható szivattyúval másodpercenként 408 köbméter vizet vezetnek le az elöntött területekről. /mti/

-.-
-32-

17.05/ny

Nr 174

bb. 49. itthon a legfrissebb nemzetközi hanglemez-nagydíj

1 el/lk/e zs hgy

1970. március 9.

bors jeno, a magyar hanglemezgyártó vállalat igazgatója hazatért a francia fővárosból, ahol átvette a charles cros akadémia nemzetközi nagydíját, amelyet szokolay sándor „vérnász” című operájának magyar sztereó-felvétele nyert el a „modern opera” kategóriában. a díjazás ünnepségen edmond michalet, a francia kulturális minisztérium államtitkára elnökölt, s a nagydíjat marc pincherte, a charles cros akadémia elnöke nyújtotta át bors jenőnek.

a francia hanglemez-kritika az alkalomból meleg szavakkal méltatta a művet, a hangfelvételt, s külön kiemelte koródy andrás karmester, valamint a főszereplők - komlóssy erzsébet, házy erzsébet, faragó andrás és szőnyi ferenc - kiváló teljesítményét.

a nagydíj nemcsak erkölcsi sikert hozott: a lemezről a francia terjesztő máris többszár darabot rendelt. jellemző, hogy a tavaly elnyert nagydíjak hatására egy év alatt megkétszereződött a magyar művészlemezek franciaországi forgalma és a díjnyertes listá-felvételekből több mint ötszáz darab fogyott el. /mti/

-.-

bb. 51. a szovjet akadémiai küldöttség látogatásai

1 ms/tr/e zs hgy

1970. március 9.

erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke és szabó imre alelnök hétfőn az akadémián fogadta az a.p. vinogradovnak, a szovjetunió tudományos akadémia alelnökének vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet akadémiai küldöttséget.

ezután óvári miklós, az eszper központi bizottsága tudományos kulturális és közoktatásügyi osztályának vezetője fogadta a szovjet vendégeket.

délután a küldöttség a központi fizikai kutató intézetbe látogatott, ahol pál lenárd akadémiai levelező tag, igazgató vezető munkatársaival fogadta őket. a szovjet tudósok hosszabb eszmecsere-t folytattak magyar kollegáikkal, majd felkeresték az intézet több kutató laboratóriumát. /mti/

17.30/a

-.-

NA

bb 52. halált okozott a lakásba beszivárgó gáz

i hi/gk/ny hgy 1970. március 9.

Vasárnap az 1. kerület iskola utca 14. szám alatti földszinti lakásán holtan találták tóth gáspárré 61 éves nyugdíjast. A rendőrségi vizsgálat szerint a ház előtt huzódó gázcső

törés következtében beszivárgó gáz okozta halálát. az épület első emeletéről egy másik lakót gázmérgezési tünetekkel kórházba szállították. A fővárosi gázvezeték azonnal hozzáfogott a hibák vezetékek kijavításához. a felelősség megállapítására szakértői bevonásról vizsgálata indult. /mti/

bb 53. részeg betörőt fogtak el

i hi/gk/ny hgy 1970. március 9.

Ulrich miklós, 24 éves foglalkozás nélküli, ikervári lakos betört a thököly ut 164. szám alatti szabó pák kulturáthozban. a büfében kilenc liter sörrel elfogyasztott, majd elment, a betörőt elfogták, a rendőrség eljárást indított ellene. /mti/

-34-

18.30/ny

NA 1875

bb 54. holtan találták a hálószoba alatt

i hi/gk/ny hgy 1970. március 9.

A 15. kerületi sipos dénes utcánál lévő dűlőuton, az olvadó hálószoba alatt holtan találták dr. csomin imre 74 éves nyugdíjas, budapesti lakost. amint a lapok annak idején közölték, az érzelmeszedésben szenvedő idős ember - aki betegsége következtében gyakran elvesztette tájékozódó képességét - a múlt év karácsonyán ujbudapestre indult lányához és unokájához. a halálának körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

-.-

bb 55. tüzhalt okozott az égő cigaretták

i hi/gk/ny hgy 1970. március 9.

Bosnyák károly 49 éves alkalmi munkás, aki pesterzsébeten a hűtő utca 48. szám alatti albérletben lakott, ittasan az ágyban dohányzott. az égő cigarettától ruhája és az ágynemű meggyulladt, a szerencsétlen ember olyan súlyosan összeégett, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

-.-

bb 56. halálos közlekedési balesetek

i hi/lk ny hgy 1970. március 9.

A hungária körút és az egressy ut kereszteződésénél nagy gyula, 80 éves nyugdíjas, budapesti lakos vigyázatlanul ment át az uttesten és egy tehérgépkocsi elütötte. az idős ember olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

A 12. kerületi nagykörösi uton gyűre lajos, 31 éves gyáli lakos motorkerékpárjával - amelyhez vezetői engedélye nem volt - a sikos uttesten szabálytalanul előzött és összeütközött egy szemben haladó személyautóval. a baleset következtében a motorkerékpár utasa, gyűre istván 34 éves gyáli lakos helyszínen meghalt, a motorkerékpár vezetőjét életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

A bosnyák tér és a bosnyák utca torkolatánál tihany tabor, 27 éves gépkocsivezető, budapesti lakos, teherautójával nem adta meg az elsőbbséget és az uttesten elütötte özv. rajle antalné 76 éves budapesti lakost, majd továbbhajtott. az idős asszonyt súlyos sérüléssel kórházba szállították. a gázoló gépkocsivezetőt elfogták. /mti/

-35-

18.35/ny

NA 1870

bb 57. az indiai táncegyüttes pécssett

vid/fu/ny hgy 1970. március 9.

Sikeres budapesti szereplése után hétfőn pécssett mutatkozott be a kalakshetra indiai táncegyüttes, a mecseköljái város közönsége nagy érdeklődéssel várta a híres együttest, s minden jegy már elővételben elkellett, az indiai táncművészeket helyben ünnepelték a hétfői esti előadásban. /mti/

bb 58. a szegediek és más szimfónikusok a kecskeméti hangverseny-pódiumon

vid/fu/ny hgy 1970. március 9.

Kodály zoltán szülővárosában változatos, színvonalas koncertzenei évad második félideje, ezekben a hetekben szimfónikus zenekarok uralják a kecskeméti hangverseny-pódiumot, a debreceni máv szimfónikusok fellépése után hétfőn este a szegedi szimfónikus zenekart vezényelte vaszy viktor a kecskeméti katona józsef színházban megtartott hangversenyen, amelyen a szegedi zenekarok kórusa is közreműködött, a szerzők debussy-, mahler- és criff- műveket szólaltattak meg.

A következő kecskeméti hangversenyt a helybeli szimfónikusok adják március végén, klasszikus zeneszerzők műveiből. /mti/

bb 59. időjárásjelentés

nk/e hgy 1970. március 9.

Meteorológiai intézet jelenté 1970. március 9-én, hétfőn
Összefoglalás:

a. évszakhoz képest hűvös idő

várható időjárás addig:

Általánosan megnövekvő felhőzet, szórványosan kisebb havazás, havasodó, délkeleten eső, mérsékelt, napközben megélénkülő, változó irányú szél, várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 7-8 fok között. /mti/

--36--

KA 2010

bb 60. fogadás a szovjet nagykövetségen

t tf/gk/ny hgy 1970. március 9.

f. j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete hétfő este - a nagykövetségen - filmbemutatóval egybekötött fogadást adott a duna bizottság budapesti ülésén 28. közgyűlésén résztvevő delegációk tiszteletére, a vendégeknek levelet írtak azt a lenin életéről szóló filmet, amely egyike - az unesco-ajánlás alapján - a lenin-centenáriumnak méltó megemlékezésére készített alkotásoknak, a fogadáson megjelent gyenes andrás külügyminiszter-helyettes, valamint a külügyminisztérium több munkatársa is. /mti/

--a

bb 61. változás a villamosforgalomban

1 pr/gk/ny hgy 1970. március 9.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy vágányfelújítási munkálatok miatt kedden és csülörtökön 8.30-tól 13.30 óráig a 4-es jelzésű villamosok a török utca és a budafoki forgalmi-telep, a 43-asok részben a mórlicz zsigmond körtér és a budafoki forgalmi-telep, részben a varga jeno tér és nagytétény, a 43/a jelzésűek pedig részben a mórlicz zsigmond körtér és a budafoki forgalmi-telep, részben a varga jeno tér és a budatétényi kultur-park között közlekednek, a budafoki forgalmi-telep és a varga jeno tér között a bkv autóbuszokat közlekedtet. /mti/

--

bb 62. elutaztak budapestről a divsz vietnami vendégek

t pr/gk/e hgy 1970. március 9.

hétfőn elutazott budapestről az a dél-vietnami delegáció, amelynek tagjai - pham thi lie és vo thi lien - túlélő szemtanúi voltak az amerikai tömegmészárlásoknak, a fiatal dél-vietnami lányok a divsz kezdeményezésére nyugat-európai körúton vettek részt, majd néhány napot hazánkban töltöttek, a delegációt a ferihegyi repülőtéren a kisz központi bizottságának, valamint a vietnami demokratikus köztársaságnak és a dél-vietnami köztársaság ideiglenes kormánya budapesti nagykövetségének képviselői bucsúztatták. /mti/

--

19.55/ny
20.05/e

- 37 -

KA 2010

bb 57. az indiai táncgyűttes pécsett

id/fu/ny hgy 1970. március 9.

Sikeres budapesti szereplése után hétfőn pécsett mutatkozott be a kalakshetra indiai táncgyűttes. a kecskeméti városlakos közönsége nagy érdeklődéssel várta a híres együttest, s minden jegy már elővételben elment. az indiai táncművészeket szívesen ünnepelték a hétfői esti előadásban. /mti/

bb 58. a szegedi és más szimfonikusok a kecskeméti hangversenypódiumon

id/fu/ny hgy 1970. március 9.

Kedély zoltán szülővárosában változatos, színvonalas koncertzenei évad második félideje. ezekben a hetekben szimfonikus zenekarok uralják a kecskeméti hangversenypódiumot. a debreceni más szimfonikusok fellépése után hétfőn este a szegedi szimfonikus zenekart vezényelte vaszy viktor a kecskeméti katonai józsef színházban megtartott hangversenyen, amelyen a szegedi zenekarok kórusa is közreműködött. a szegedi debussy-, mahler- és criff- műveket szólaltatták meg.

a következő kecskeméti hangversenyt a helybeli szimfonikusok adják március végén, klasszikus zeneszerzők műveiből. /mti/

bb 59. időjárásjelentés

id/fu/ny hgy 1970. március 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1970. március 9-én, hétfőn az időjárásról:

a. évszakhoz képest hűvös idő

várható időjárás addig:

ködként megnövekvő felhőzet, szóróvályosan kisebb havazás, havasodó, délkeleten eső. mérsékelt, napközben megélénkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 7-9 fok között. /mti/

-36-

KA 2010

bb 60. fogadás a szovjet nagykövetségen

t tf/gk/ny hgy 1970. március 9.

f. j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete hétfő este - a nagykövetségen - filmbemutatóval egybekötött fogadást adott a duna bizottság budapesti ülésénél 28. közgyűlésén résztvevő delegációk tiszteletére. a vendégeknek levelet írtak azt a lenin életéről szóló filmet, amely egyike - az unesco-ajánlás alapján - a lenin-centenáriumnak méltó megemlékezésére készített alkotásoknak. a fogadáson megjelent gyenes andrás külügyminiszter-helyettes, valamint a külügyminisztérium több munkatársa is. /mti/

-a

bb 61. változás a villamosforgalomban

id/pr/gk/ny hgy 1970. március 9.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy vágányfelújítási munkálatok miatt kedden és csütörtökön 8.30-tól 13.30 óráig a 4-es jelzésű villamosok a török utca és a budafoki forgalmi-telep, a 43-asok részben a mórlicz zsigmond körtér és a budafoki forgalmi-telep, részben a varga jeno tér és nagytétény, a 43/a jelzésűek pedig részben a mórlicz zsigmond körtér és a budafoki forgalmi-telep, részben a varga jeno tér és a budatétényi kultur-park között közlekednek. a budafoki forgalmi-telep és a varga jeno tér között a bkv autóbuszokat közlekedtet. /mti/

- -

bb 62. elutaztak budapestről a divsz vietnami vendégek

t pr/gk/e hgy 1970. március 9.

hétfőn elutazott budapestről az a dél-vietnami delegáció, amelynek tagjai - pham thi lie és vo thi lien - túlélő szemtanúi voltak az amerikai tömegmészárlásoknak. a fiatal dél-vietnami lányok a divsz kezdeményezésére nyugat-európai körúton vettek részt, majd néhány napot hazánkban töltöttek. a delegációt a ferihegyi repülőtéren a kisz központi bizottságának, valamint a vietnami demokratikus köztársaságnak és a dél-vietnami köztársaság ideiglenes kormánya budapesti nagykövetségének képviselői bucsúztatták. /mti/

19.55/ny
20.05/e

- 37 -

KA 2010

bb. 50. magyar pártmunkás küldöttség utazott varsóba

gk/e zs hgy

1970. március 9.

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meghívására hétfőn pártmunkásküldöttség utazott varsóba jakab sándornak, a központi bizottság tagjának, az agitációs és propaganda osztály vezetőjének vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren garai róbert, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője bucsuztatta. jelen volt bogumil dabrowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

17.32/e

bb. 63. elutaztak budapestről a kisz újságíró-vendégek

t pr/gk/e hgy

1970. március 9.

befejezte kéthetes magyarországi tanulmányutját az az újságíró-delegáció, amelynek tagjai - a szovjetunió, bulgária, lengyelország, a német demokratikus köztársaság, csehszlovákia, románia, mongólia és jugoszlávia ifjúsági sajtójának képviselői - a kisz központi bizottságának vendégeként hazánk negyedszázados fejlődésével, a magyar fiatalok életével ismerkedtek. az ifjúsági újságírók és rádióriporterek itt-tartózkodásuk során el látogattak a lenin kohászati művekbe, a diósgyőri gépgyárba, jártak a veszprémi vegyipari egyetemen, a zánka uttörőváros építkezésénél s több napot töltöttek a fővárosban. /mti/

20.12/e

- 38 -

v e g e

NA 2100

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1970. március 10.

bb. 1. tévékamerával lenin utján - centenáriumi műsorok a televízióban

i ol/gk/ny zs hgy

1970. március 10.

a lenin-centenáriumi megünneptetésére különös gonddal készült fel a magyar televízió műsorszerkesztősége. a „pamir 69,” című, máris népszerű sorozat a következő hetekben, hónapokban is nyomon követi a magyar internacionalisták útját s fölkeresi harcuk színhelyét, külföldi metropolisokban kíséri végig lenin útját a szovjet televíziótól kapott dokumentumfilm, amelyet hazai kiegészítő anyagokkal láthatnak a magyar televízió nézői. ugyancsak a szovjet televíziótól érkezik budapestre a „hajnali kivégzés,” című film is, amely lenin bátyjának állít emléket.

március 21-én sugározza a televízió a cserhatmi Imre Irából készült „volt egyszer egy borbély,” című tévéjátékot, amely 1919-ben egy magyar kisvárosban játszódik. április 22-ére tervezik gyurkó lászló „döntés,” című oratóriumának bemutatóját. a mű a bolsevik párt 1917. október 24-i - tehát a forradalom győzelmének előestéjén tartott - központi bizottsági üléséről szól. a szovjet televíziótól kapott dokumentumfilm felhasználásával televízióra alkalmazzák majakovszkij lenin-poémáját.

az integrál - marxista tudósok közreműködésével - napirendjére tűzi a lenini eszmék korszerűségének kérdéseit. az „írók, könyvek, kritikusok,” című sorozat ismerteti az évforduló alkalmából megjelenő lenin-műveket, illetve a leninről szóló irodalmi alkotásokat.

/folyt köv/

-1-

NA

